No. 4. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

DONDERDAG 11 JANUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten Januarij.

In de zitting van de kamer der pairs van heden heeft de heer *de Broglie* het ontwerp-adres van antwoord op 's konings aanspraak voorgelezen. De voornaamste zinsneden daarvan zijn deze:

»*Sire*, de woorden door U. M. van den troon gesproken hebben vreugde in aller harten gestort. Ze met eerbied opvangende, zeggen wij den koning dank wegens den voorspoed van het land. Onze opregte medewerking zal hem niet ontbreken. Moge Frankrijk zich blijven toewijden aan zijne vruchtbare werkdadigheid, aan zijnen vreedzamen arbeid; moge het, onder alle volken, toenemen in magt, verlichting en rijkdom; deszelfs toekomst is verzekerd; de heerschappij der wetten is gevestigd, de partijen zijn overwonnen, en de staatsmagten, derzelver ijdele vertooning versmadende, zullen het oog gevestigd houden op derzelver misdadige bemoeijingen.

» Orde in de finantien maakt de kracht en de ernstheid der gouvernementen uit. De kamer der pairs had meer dan eens de herstelling van het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven verlangd; zij juicht den goeden uitslag der pogingen toe, daartoe gedaan.

» De vrede heerscht buitenslands; alles voorspelt zijne duur; welwillendheid bestaat er in de betrekkingen tusschen Frankrijk en de vreemde mogendheden; wij wenschen U. M. daarmede geluk. Eene opregte vriendschap vereenigt haar met de koningin van Groot-Brittannie; eene gelukkige verstandhouding is tot stand gekomen tusschen Uw gouvernement en het hare; die overeenstemming was zigtbaar bij de gebeurtenissen die in Spanje en in Griekenland voorvallen. Onze staatkunde jegens die beide landen is altijd edelmoedig en belangeloos geweest; zij zou niet kunnen veranderen. Wij dragen haar onze toegenegenheid toe; mogen zij, [illegible] stormen, in den school der orde [illegible]; moge het koningschap bij deze bevriende natiën, in deszelfs verbond met de openbare vrijheden, eenen nieuwen grondslag van kracht en aanzien vinden."

Na vervolgens over de gesloten handeltraktaten gesproken en gezegd te hebben, dat men met ijver de wetten van openbaar nut zal onderzoeken, ook die betrekkelijk het middelbaar onderwijs, wordt ten aanzien van dit laatste verklaard: dat de vrijheid van onderwijs de begeerte van het charter is, en de beschermende tusschenkomst van den staat en de openbare opvoeding eene behoefte der maatschappij. Het slot van het adres luidt aldus:

» Sire, uwe familie is ook de onze; Frankrijk acht zich met u gelukkig een kind te meer te tellen in de jeugdige prinses wier tegenwoordigheid eene nieuwe vertroosting is, bij die welke God u toegedacht heeft; met fierheid ziet Frankrijk in de gelederen van ons dapper Algerisch leger een' uwer zonen beurtelings het voorbeeld geven en voor oogen hebben van dien onwankelbaren moed, van dat beproefd geduld, die den tegenstand der menschen en de hinderpalen der natuur overwint. Zóó vele pogingen zullen ook hare vruchten dragen; onze heerschappij in Algerie zal weldra algemeen verzekerd zijn.

» God, Sire, heeft u gezegend, met u kinderen te geven, u en ook der natie waardig, wier eerste steun zij zijn. Zoo smelten in een zelfde en allerhoogst belang de koninklijke geslachten en de vorsten te zamen. De gezworen eed, de wederzijdsche genegenheid maken den band onverbreekbaar; de koning heeft bij zijne troonsbeklimming beloofd, dat hij aan ons zijn leven en al zijne krachten zou toewijden, dat hij alles zou doen voor den roem en het geluk van Frankrijk; Frankrijk heeft hem getrouwheid beloofd. De koning heeft zijne eeden gehouden, welk Franschman zou de zijne kunnen vergeten of schenden?"

De discussiën over dit ontwerp-adres zijn onmiddellijk aangevangen. Nadat twee legitimistische pairs, de hertog *van Richelieu* en de heer *Dubouchage* gesproken hadden, heeft de minister van buitenlandsche zaken het woord gevoerd en aangemerkt dat hij hetzelve niet gevraagd had, omdat een der vorige sprekers (de hertog *van Richelieu*) zijne reis naar Londen alle staatkundige beteekenis had willen benemen en haar doen voorkomen als een eenvoudig bewijs van erkentelijkheid. Men was, wel is waar, eerbied aan het ongeluk verschuldigd, maar niet minder jegens zijne pligten, en alzoo verklaarde de minister, dat het gouvernement geheel en al instemde met den geest, die de zinsnede betrekkelijk de ijdele vertooningen te Londen en de misdadige bemoeijingen, had ingegeven. Men moest voorts overtuigd wezen dat het gouvernement, na zich lang langmoedig te hebben betoond, ook zou weten waakzaam te zijn. Overal, zeide de minister verder, waar de hertog van *Bordeaux* zich had vertoond: te Weenen, te Dresden, te Berlijn, had men van de fransche zijde maatregelen genomen, en die hadden steeds hun doel bereikt; toen hij in Engeland kwam, had men alles voorzien en berekend; de koningin had hem niet ontvangen; men had bij het Engelsch gouvernement op maatregelen aangedrongen, om de openbare huldebetoogingen te verhinderen, maar het had geantwoord dat het die middelen niet bezat, alhoewel het die betoogingen afkeurde; zulks had het gewigtig gevolg gehad, dat de ongelukkige prins in den pretendent naar de fransche kroon veranderde. Voor het overige had ten al die betoogingen niets gevaarlijks voor het gouvernement, dat op te vaste grondslagen berustte om er door geschokt te worden. Men had wel moeijelijker proeven in de jongste dertien jaren doorgestaan, niet door eigen verdienste, maar door de kracht van het nationaal gouvernement. — De rede des ministers werd van alle zijden toegejuicht.

— De commissie van het adres der gedeputeerden heeft omtrent al de punten haar besluit genomen en den heer *Bignon* tot rapporteur benoemd. Men denkt dat Vrijdag het ontwerp-adres aan de kamer kan worden medegedeeld.

De tijdingen uit Madrid tot den [illegible] Januarij houden weinig bijzonders; [illegible] steeds den moeder der Koningin. — De nieuwe Britsche gezant, *Bulwer*, was door den secretaris der engelsche legatie, den heer *Jerningham*, aan den president van den raad voorgesteld. De hertog *van Rivas* zou zich spoedig als gezant naar Napels begeven.

De berigten uit de provinciën waren vrij geruststellend; men verwacht dagelijks de overgave van het fort van Figueras.

— Ter beurze van heden (8 *Januarij*) waren genoteerd: 5 pCt. 124,30; 3 pCt. 82,55; Nap. r. 106,75; Spanje 29¾; Passieve 5⅝; Rom. L. 104¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den Januarij.

Volgens de Duitsche dagbladen meent men te Berlijn dat H. K. H. prinses *Albert* van Pruissen, die aldaar eerlang verwacht wordt, later naar Italië terug zal keeren, om aldaar bestendig haar verblijf te houden.

— De Augsburger *Allgemeine Zeitung* geeft het volgende berigt uit Rome van den 23sten December jl.:

» Hetgeen reeds vroeger gemeld is, kan thans ten stelligste verzekerd worden, dat er namelijk werkelijk onderhandeld wordt over een huwelijk van den graaf van Trapani, Prins *Francisco de Paula*, jongsten broeder van den koning der Beide Siciliën, met koningin *Isabella* van Spanje. Dit plan wordt door Engeland en Frankrijk ondersteund. Of het in Spanje zelf bijval vinden zal, vooral thans na den val van *Olozaga*, moet de toekomst leeren. Hier is men van meening, dat dit huwelijk aan Spanje geene [illegible] voor de toekomst opleveren zou. De genoemde prins, slechts 16 jaren oud, moet zijne studiën alhier bij het adelscollegie nog voltooijen en heeft alzoo volstrekt geene ondervinding. De tegenwoordigheid van den Prins *van Carini* te Madrid en de erkenning der [illegible] van de zijde van Napels staat natuurlijk [illegible] een nauw verband.

— Te Triest zijn den [illegible]

21sten dier maand ontvangen, welke geenszins bevredigend luiden. » Sedert eenige dagen," leest men in een der brieven, » heerscht er in de hoofdstad vrij wat gisting, en de voorstanders van rust en orde hebben de grootste moeite, om de gemoederen te bevredigen. Een deel van het leger, hetwelk meer bepaaldelijk tot de jongste omwenteling medegewerkt heeft, scheen het woord constitutie zóó uit te leggen, dat het hun moest vrijstaan alles te doen wat zij wilden; en [daar] zij thans deze hoop verijdeld zien, veroorloven velen zich buitensporigheden, die men alleen meent te kunnen onderdrukken door de soldaten onafgebroken bezig te houden. Van daar dat de bezetting sedert eenige dagen naauwelijks de montering meer kan afleggen. Buiten de wachten in alle wijken der stad en de talrijke patrouilles, zijn 160 man als buitengewone wacht bij de nationale vergadering geplaatst; maar de patrouilles zelven plegen nu en dan buitensporigheden. Den 12den werd het rijtuig der gemalin van den Beijerschen gezant, een klein half uur van de stad door eene rooverbende aangerand, en de koetsier door een geweerschot getroffen. Den 11den werd eene poging gedaan, om de zaal der nationale vergadering in brand te steken, welk opzet echter gelukkig werd verijdeld. Den 19den werd het hôtel van den minister van buitenlandsche zaken eene prooi der vlammen. Alle papieren en het archief werden gered; ook zijn daarbij geene menschen verongelukt. Velen schrijven dezen brand aan kwaadwilligheid toe, en brengen denzelven in verband met de evengemelde poging."

ENGELAND.

LONDEN, den 7den Januarij.

H. M. is aan een dreigend gevaar ontkomen. Het rijtuig, waarin zij zich, een paar dagen geleden, met de markiezin van *Douro* bevond, is namelijk omgeslagen, maar gelukkig tegen eene heg gestuit. Eene dame, die zich met haar rijtuig toevallig op dezelfde hoogte bevond, heeft het onverwijld afgestaan, om de Koningin naar het kasteel terug te brengen.

— De openbare inkomsten van het Rijk hebben, gedurende het met 5 dezer geëindigd kwartaal, eene zeer gunstige uitkomst opgeleverd. De vermeerdering dier inkomsten gedurende deze drie maanden is, bij dezelfde drie maanden van het vorig jaar vergeleken, 725,670 ponden sterling, en over het geheele jaar 5,742,078 ponden sterling, hetwelk voornamelijk aan de meerdere opbrengst der in- en uitgaande regten en aan die der belasting op de inkomsten moet worden toegeschreven.

Een vierde gedeelte van het tegenwoordig surplus der inkomsten van het met 10 October laatstleden geëindigd jaar zal, in April aanstaande, tot het inkoopen van exchequerbills en ander papier worden aangewend.

— De Jury, die in de zaak van *D. O'Connell* en zijne medebeschuldigden uitspraak moet, is na zeer heftige debatten, vergaderd benoemd geworden. Men bemerkt, dat van de acht en veertig leden zeven en dertig tot de Behoudende partij en elf tot die der Radicalen behooren.

— De koninklijke engelsche marine bestaat thans uit zeshonderd en negen schepen, waaronder acht en negentig van linie, honderd en twee fregatten, honderd twee en zeventig sloepschepen en honderd en elf stoomschepen.

— Het koninklijke gastmaal heeft, volgens oude gewoonte, te Windsor op kersdag plaats gehad; de voornaamste schotel was een stuk ossenvleesch van 184 ponden; op eene der tafels werd voorgediend de bult van eenen Brahminer os, wegende 28 ponden, die os was de vorige maand geslagt; al de talenten der keuken waren bij het gereed maken aangewend, dezelve was zeer malsch, en de Koningin en de edele gasten waren met dit vreemde geregt zeer in hunnen schik; overigens waren er paauwen, kalkoenen en hoenders van Cochinchina; in de zaal waren vier door kunst nagebootste pijnboomen van omtrent acht voeten hoogte, aan ieder waren 26 takken, waarop 72 waslichten brandden, een van dezelve scheen met sneeuw en ijs overdekt; aan deze pijnboomen waren eene groote hoeveelheid kleine rijk versierde doozen met lekkernijen opgehangen, welke voor het gezelschap bestemd waren; deze boomen behoorden aan de Koningin, aan prins *Albert*, aan de hertogin *van Kent* en aan den prins *van Walles*.

— Gisteren waren de 3 pCt. gereduceerde 98; Spanje 5 pCt. 21⅞; dito 3 pCt. 30¼; Portugal 44; Mexico 32⅝; Peru 22¼; Columbia en Venezuela 11 drie achtste, zonder coupon; Holland 2½ pCt. 54⅞, zonder coupon; dito 5 pC. 100¼; en dito 5 pC.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den Januarij.

Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» Gisteren, omstreeks zes ure namiddag, is in het gebouw van het Ministerie van Marine in het Voorhout alhier, en wel in dat gedeelte, hetwelk door Zijne Excellentie den Minister zelven bewoond wordt, plotseling een allerhevigste brand ontstaan. De vlammen sloegen dadelijk uit verscheidene vensters, en daar er een scherpe wind woei, waren de vooruitzigten in het eerst zeer zorgelijk. Spoedig waren de schutterij en detachementen van het garnizoen op de plaats aanwezig; doch de eerste pogingen, om de vlammen te blusschen waren, niettegenstaande den ijver der spuitgasten en van vele militaire en burgerlijke personen, die vrijwillig hand aan 't werk sloegen, niet gelukkig. Ook de vrij verre afstand, waarvan het water moest komen, werkte daartoe mede. Zijne Majesteit de Koning en Hunne Koninklijke Hoogheden de Prinsen bevonden zich dadelijk op het tooneel van de ramp, moedigden den ijver der brandblusschers aan, en bevorderden met name de redding van het archief van het Ministerie van Marine: voor zoo ver dit nog mogelijk was. Met voorbeeldeloozen ijver werden alle zaken van waarde, zoowel uit het Ministerie van Marine als uit het daaraan belendende gebouw *Diligentia* dat aan de eene zijde reeds was aangestoken, weggeruimd en geborgen. Weldra deden een aantal spuiten goede dienst, en onderscheidden zich verscheidene spuitgasten, die gevaarlijke plaatsen op de hooge daken innamen, door de grootmoedigste zelfsopoffering. Eenige personen, waaronder [illegible], zijn bij hunne medewerking tot brandblussching of redding, gekwetst geworden. Na een drietal uren eerst was men den brand zoodanig meester, dat voor geene verdere uitbreiding daarvan te duchten was. Een groot gedeelte van het gebouw van het Ministerie van Marine is vernield. Het gebouw *Diligentia* is behouden gebleven. De schade is in vele opzigten aanmerkelijk en kan zelfs nog niet geheel worden berekend; bepaaldelijk uit het huis van den Minister heeft slechts zeer weinig kunnen gered worden. Intusschen schijnt toch een belangrijk deel van het archief van Marine, alsmede de daar bewaard wordende schoone verzameling van modellen, behouden te zijn.

— Bij besluiten van 2 en 3 Januarij jl., n°. 47 en 60, heeft Zijne Majesteit tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd: Hoogstdeszelfs kamerheer mr. *L. R.* baron *Taets van Amerongen*; den kapitein *A. V. Egter van Wissekerke*, adjunct-chef der afdeeling personeel bij het departement van Oorlog; en den commies *P. W. Romeny*, chef van het 4de bureau derzelve afdeeling.

— Bij besluit van den 16den December jl., n°. 58, heeft Zijne Majesteit tot militaire leden van de militie-raden voor het werk der ligting van 1844, benoemd, als:

te Leeuwarden, den majoor *van Mulken*; te Groningen, den majoor *Wilhelmie*; te Heerenveen, den majoor *Noot*; te Assen, den luitenant-kolonel *van der Sloot*; te Zwolle, den luitenant-kolonel Baron *van Voorst tot Voorst*; te Zutphen, den majoor *Zehnlein*; te Utrecht, den majoor *Meyners*; te Dordrecht, den majoor *Benninck*; te Rotterdam, den majoor *Akersloot van Houtena*; te Gouda, den majoor *van Winsheim*; te Haarlem, den luitenant-kolonel *Hobbels*; te Alkmaar, den majoor *van Dadden*; te Amsterdam, den majoor *Pisuisse*; te 's Gravenhage, den luitenant-kolonel *Buckner*; te Middelburg, den majoor *Daniels van Wykhuise*; te Breda, den majoor *Knops*; te 's Hertogenbosch, den majoor *Lamberty*; te Arnhem, den majoor *Duijcker*; te Eindhoven, den luitenant-kolonel *van Toll*; te Maastricht, den majoor baron *van Aylva Rengers*; te Roermond, den majoor *Oudemans*.

Bij besluit van den 5den Januarij jl., n°. 77, heeft Zijne Majesteit tot burgerlijke leden en derzelver plaatsvervangers in de onderscheidene militie-raden, voor de ligting der nationale militie van 1844, benoemd, en wel voor deze provincie:

In den militie-raad zitting houdende te 's Hertogenbosch, jhr. *J. Bowier*, lid der Staten, en *A. F. Mulders*, wethouder der stad 's Hertogenbosch;

tot derzelver plaatsvervangers jhr. *A. Martini van Geffen*, lid der Staten, en *J. B. van den Dries*, lid van den raad der stad 's Hertogenbosch;

in den militie-raad zitting houdende te Breda, *P. L. Kaas*, lid der Staten, en mr. *C. Pels Rijcken*, lid van den raad der stad Breda;

tot derzelver plaatsvervangers mr. *J. F. de Roy*, lid der Staten, en mr. *C. J. F. van den Heuvel*, lid van den raad der stad Breda;

in den militie-raad zitting houdende te Eindhoven jhr. *M. H. J. van der Beken Pasteel*, lid der Staten, en *P. van de Moosdijk*, burgemeester der stad Eindhoven;

tot derzelver plaatsvervangers *J. Smits JTz.*, lid der Staten en *C. A. de Haas*, lid van den raad der stad Eindhoven.

— Bij besluit van 5 Januarij jl., n°. 69, heeft Zijne Majesteit aan Hoogstdeszelfs kamerheer jhr. *J. O. E. Boreel*, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van den Rooden Adelaar, derde klasse, hem door Zijne Majesteit den Koning van Pruissen geschonken.

— Naar men verneemt zal, ten gevolge der reorganisatie van de compagnien marechaussée van Noord-Braband en Limburg, de staf van dat wapen komen te vervallen, zijnde 1 luitenant-kolonel, 1 luitenant-adjudant, de kwartiermeesters en de adjudanten-onderofficiers; voorts zouden de opperwachtmeesters, in plaats van te paard te voet gebragt worden, en dezen, met de kwartiermeesters-dienst op een tractement van *f* 700 worden belast, en omtrent een tachtigtal wacht-

meesters, brigadiers en marechaussées mede van te paard tot marechaussées te voet worden teruggebragt.

— Met het begin van dit jaar is door den Minister van Financien *ad interim* eene resolutie genomen en bereids in werking gebragt, betrekkelijk den tijd, dien de ambtenaren van dat ministerie op de verschillende bureaux voortaan zullen moeten doorbrengen, en wel hoofdzakelijk bepalende dat gemelde ambtenaren, in den winter, van des morgens ten negen, en des zomers, van des morgens ten acht ure tot des namiddags ten vier ure, in hunne respective bureaux zullen moeten werkzaam zijn; wordende het daarenboven aan de chefs der afdeelingen overgelaten te beslissen, in hoe verre bij hunne respective afdeelingen de noodzakelijkheid bestaat om eventueel des avonds de werkzaamheden nog eenige uren te hervatten.

— In de Amsterdamsche courant leest men:

» Naar wij vernemen, heeft de Arrondissements-Regtbank alhier heden uitspraak gedaan in de bekende procedure betrekkelijk de vraag, of de houders van blanco-aandeelen der Nederlandsche Handelmaatschappij geregtigd zijn tot de opvordering van *Dividenden*. De Regtbank heeft ten nadeele der Eischende blanco-aandeelhouders beslist.

— Sedert primo Januarij tot ultimo December 1843 zijn ter reede van Vlissingen van uit zee binnen gekomen 1796 schepen of vaartuigen, welke de Schelde op naar Antwerpen, Gent, of binnen door naar elders zijn opgevaren, en alzoo 138 meerder dan in het vorige jaar; almede zijn langs gemelde reede naar zee uitgevaren 1736 schepen of vaartuigen, hetwelk een getal van 135 meerder is dan in het vorige jaar, onder welke zijn gerekend de gewone uit zee komende stoombooten, maar niet de beurtschepen of visschers en mindere vaartuigen, welke mede die wateren of gaten onophoudelijk in en uitvaren, en alzoo even als de andere de reede van Vlissingen passeren.

— Te Amsterdam zijn in het jaar 1843 geboren 7555 kinderen, overleden 6458 personen en gehuwd 1703 paren.

— Het getal der binnen de stad Leiden geboren kinderen in den jare 1843 is als volgt: 681 zonen en 668 dochters, te zamen 1349 kinderen, waarbij 11 paren tweelingen; gehuwd 260 paren, eene echtscheiding; overleden 410 personen van het mannelijk en 422 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 832; daarenboven zijn ingeschreven 46 levenloos aangegeven zonen en 40 dochters, elders overleden doch aldaar ingeschreven 17 personen van het mannelijk en 5 van het vrouwelijk geslacht. Het getal der geborenen is 16 meerder dan in 1842, dat der overledenen 291 en dat der huwelijken 1 paar minder.

— Te Vlaardingen zijn in 1843 gehuwd 65 paren; geboren 148 zonen en 151 dochters, te zamen 299 kinderen; overleden 83 personen van het mannelijk en 93 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 176.

— In het jaar 1843 zijn te Leeuwarden geboren 816 kinderen, waarvan 416 tot het mannelijk en 400 tot het vrouwelijk geslacht behooren; overleden zijn er 582 personen en 184 paren gehuwd.

— Te Vlissingen zijn gedurende het jaar 1843 geboren 292 kinderen, als 154 zonen en 138 dochters, waaronder 13 zonen en 23 dochters in onecht; overleden 225 personen, als 133 van het mannelijk en 92 van het vrouwelijk geslacht; levenloos aangegeven 6, als 3 van het mannelijk en 3 van het vrouwelijk geslacht; gehuwd 63 paren, terwijl geene echtscheidingen hebben plaats gehad.

— In het afgeloopen jaar 1843 zijn te Hamburg uit zee aangekomen 3538 schepen, 208 meer dan het jaar te voren, als: 72 uit Noord- en 151 uit Zuid-Amerika, 18 uit Oost- en 142 uit Westindie, 14 uit Afrika en 3141 uit de europesche havens, waaronder 387 uit Nederland en 114 uit België; van die schepen kwamen 357 onder nederlandsche vlag, terwijl nog 14 daarvan in de haven liggen.

— Eene beschrijving van den tegenwoordigen toestand der kolonie aan de Kaap de Goede Hoop, door den Duitschen reiziger *W. van Meijer*, in het licht gegeven, geeft belangrijke opheldering omtrent de oorzaken van de tweespalt tusschen de Kaapsche Boeren en de Engelschen. De hoofdoorzaak ligt in de nationale antipatie der Hollanders tegen de Engelschen, die daardoor gevoed werd, dat men de posten der kolonie bij uitsluiting met Engelschen bezette. Dit was bijzonder het geval met de rijke geestelijke bedieningen, die doorgaans aan de Schotsche predikanten gegeven werden, die de Hollandsche taal niet eens verstonden. Vervolgens wordt de partij der Negervrienden aangeduid, die in het Engelsche parlement zoo ijverig werkzaam is, welke met onverklaarbare halstarrigheid zich tegen iedere wet verzet heeft, om de van de slavernij ontslagene Zwarten tot eene geregelde levenswijze te brengen. Daaruit zijn rooversbenden ontstaan, die ook de Hottentotten, welke in de kolonie dienen, verleid hebben, tot eindelijk het gansche land onveilig geworden is, waardoor de eigendom der bewoners alle veiligheid mist. Bovendien wordt aangevoerd, hoe door de vrijmaking der Zwarten menig bijzonder vermogen daardoor verstoord werd, dat de Engelsche Regering in alle gevallen naauwelijks de halve waarde der vrijgewordene Negers vergoed heeft, waardoor menige familie met bezwaard grondeigendom hare gansche have verloren heeft. De vereeniging van deze omstandigheden veroorzaakte eindelijk de verhuizing der bewoners naar Port-Natal, waar zij eene betere toevlugtplaats hoopten te vestigen, tot dat de Engelsche Regering in den weg trad en het regt van eigendom op eene landstreek geldend maakte, die nooit tot de kolonie heeft behoord.

Zijne Exc. de Graaf *van den Bosch*, minister van Staat, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft eene gedrukte nota aan zijne medeleden toegezonden, betreffende de gewigtige aanhangige financiële voordragt van eene geldleening of belasting op de bezittingen. Zijne Exc. gaat uit van de beginselen, dat de voordragt van deze belasting niet doeltreffend is, als ongelijk omgeslagen, als met te groote bezwaren verbonden, als aan kwaadwilligen te veel ruimte verleenende en als leidende tot groote misrekeningen. De Graaf brengt een bewijs van ongelijke werking bij. Een bezitter, bij voorbeeld, van grondeigendom, *f* 2000 rente daarvan trekkende, zal volgens den bij de wet bepaalden maatstaf zijn eigendom tegen *f* 45,000 waarde moeten berekenen, en daarvan te betalen hebben 1½ pCt. of *f* 675. Hij daarentegen, die 50 jaren oud is, een pensioen uit 's Rijks schatkist geniet van *f* 2000, zal zijn kapitaal met vijf vermenigvuldigen en daarvan 1½ pCt. betalen, dus van *f* 10,000 *f* 150. De belasting op de onderscheiden bezittingen drukt ook ongelijk. Wanneer twee houders een gedeelte hunner bezittingen moeten verkoopen, om de belasting te voldoen, zal de bezitter van vaste goederen een grooter gedeelte van zijne inkomsten moeten opofferen dan die van staatspapier. De omslag is met de grootste bezwaren verbonden. Vele kwaadwilligen kunnen zich daaraan gereedelijk onttrekken. Laat men den omslag over aan de eigen taxatie, dan wordt men door den gewetenlooze op alle mogelijke wijze bedrogen, en dat getal is, wanneer er belastingen moeten worden betaald, zeer groot. Wil men daarentegen zorgen dat ieder behoorlijk zijn aandeel voldoet, dan worden daartoe zeer inquisitoire en met het belang van velen onbestaanbare maatregelen gevorderd. Zijne Exc. gaat de geschiedenis van 1795—1804 na, ten bewijze dat de belastingen op de bezittingen niet meer dan 10 of 11 millioen van ieder geheven pCt. en van de inkomsten één millioen hebben opgeleverd, onder anderen de heffing van 3 pCt. op de bezittingen en inkomsten over de geheele Bataafsche Republiek, in 1800 slechts *f* 32,573,873, en dat wel, ofschoon de schatpligtigen aan een arbitrair onderzoek waren onderworpen, onder bedreiging van arrest of lijfsdwang, van criminele vervolging, eerloosverklaring enz. Indien 3 pCt. van de bezittingen en inkomsten alstoen slechts ruim 32½ millioen hebben opgeleverd, op wat grond verwacht men dan, dat 1½ pCt. thans 35 millioen zullen opleveren? De Graaf vraagt of wij sedert zoo veel rijker zijn geworden, onze gronden zoo veel in omvang zijn vermeerderd, onze kapitalen, bij vreemden uitgezet, sedert zoo zeer zijn aangegroeid, of het getal onzer woningen, waaronder er 193,000 gevonden worden door onvermogenden bewoond, zoo zeer toegenomen zijn, of wel is het productief vermogen der Natie, destijds op 250 millioenen geraamd, sedert zoo aanmerkelijk gestegen? Hij acht het natuurlijk, dat de waarde der kapitalen en de winsten verminderen, naar mate daarvan meer betaald moet worden, en bovendien een naamwaardig gedeelte daarvan, moet strekken tot onderhoud van behoeftigen, en zijn immer onze belastingen zoo hoog geweest, als thans, of het getal der geringe klasse en behoeftigen zoo groot? Hoe zou dan nu eene belasting als de bedoelde het dubbel opbrengen dan vroeger?

Of wil men nog scherpere maatregelen dan vroeger invoeren? — Een en ander acht de Graaf ongerijmd, en daarom, op grond van de vroegere ervaring, als alleenis te voorzien dat de gemaakte berekening tot groote teleurstelling leiden, en de Natie meer en meer ontzedelijken zal, vermits de vele valsche eeden, welke men vroeger heeft doen zweren, het treurigst gevolg hebben gehad voor de zedelijkheid des Volks. Welk vertrouwen kan men stellen op iemand, die ook slechts eenmaal een' valschen eed heeft kunnen zweren, om zijne beurs te sparen? In het algemeen beschouwd, acht de steller derhalve eene belasting op de bezittingen en inkomsten, zoo als men die zich voorstelt te heffen, als de verderfelijkste van alle belastingen, en om alle voormelde redenen als onstaatkundig. Hij grondt zich vervolgens op het gezegde van Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, in Mei des vorigen jaars, en meent dat eene willekeurige schatting, afgemeten naar ieders vertering, of naar zijne betaling in het personeel, met het regt van beroep op eene hoogere autoriteit, de voorkeur boven den bedoelden maatregel verdient. In dat geval echter zou men spoedig de onmogelijkheid inzien, om zulk eene belasting in te vorderen; zij zou toch bijna het zesvoudige van het personeel bedragen, en daar zulk eene opbrengst voor de mingegoeden ondragelijk zou zijn, en deze derhalve daarvan zouden moeten worden verschoond, zouden de vermogenden zeker [illegible] en de middelklasse het achtvoudige daarvan [illegible] gevoelt dat dit niet is te vorderen.

De steller gaat de voordragt [illegible] komt tot de slotsom, dat de [illegible] belasting onaannemelijk is, dat [illegible], zoo voor hooge en mid-

delstanden als voor de minvermogenden, ja voor het geheele ligchaam der maatschappij zal leiden.

De Graaf wil echter niet alleen bezwaren opwerpen; hij komt na terug op zijn vroeger ontwikkeld plan tot afbetaling van de Handel-Maatschappij en het doen voorzien in de jaarlijksche behoefte van Indië door genoemde maatschappij, welke middelen, zonder eene geforceerde geldheffing, vereenigd met de overige door het gouvernement aangegeven, voldoende zijn, om de behoefte tot 1849 en later te bestrijden.

De afbetaling der Handel-Maatschappij kan op meer dan eene wijze plaats hebben; dan daar men in het algemeen ongaarne deze schuld door eene andere wenscht vervangen te zien, hoezeer naar 's Gravens gevoelen zulks het meest voordeelig ware, neemt hij aan dat daartoe een gedeelte der gelden, van Belgie te ontvangen, zal worden gebruikt, evenzeer als tot inwisseling van ƒ 15,500,000 schatkistbiljetten, en dat mitsdien over 37½ millioen dier gelden tot dat oogmerk zal worden beschikt. De voorlaatste Minister van Financiën heeft toch de stellige verzekering gegeven, dat uit het contract, met Belgie aangegaan, geenerhande bepaling voortvloeide, welke het Gouvernement verpligt, om eene bepaalde Rijksschuld boven eene andere af te lossen, gelijk trouwens uit de schikkingen der vroegere Conversie-wet genoegzaam blijkt.

De overblijvende som van 42½ millioen der gelden van Belgie, voor de renten der Belgische schuld te ontvangen, na afbetaling der Handel-Maatschappij en de verwisseling der schatkistbiljetten, is zijns inziens meer dan voldoende om eene voordeelige conversie onzer 5 per cents effecten tot stand te kunnen brengen. Daartoe wil hij een Amortisatie-Syndicaat opgerigt hebben, geautoriseerd om 4 per cents effecten uit te geven tot 92 per cent. Deze effecten zullen worden gebezigd ter inruiling van 5 per cent, met bijbetaling van 8 per cent in contant geld.

Wat eene geldleening tegen 3 per cent en de milde bijdragen door wijlen Z. M. Koning *Willem Frederik* aangeboden, betreft; zoo zulk eene leening zonder onregt of dwang kan worden tot stand gebragt, dan schijnt die den Graaf hoogst wenschelijk toe, omdat op die wijze onze 4½ per cents en zelfs voor een deel onze 2½ per cents effecten zouden kunnen worden geconverteerd in eene schuld van mindere rente. Maar eenige bepalingen der voordragt komen hem al dadelijk meer doeltreffend voor.

Ten slotte meent de Graaf, dat de verantwoordelijkheid van de mislukking van het ontwerp en van alle telemstellingen, die het verder zal opleveren, niet zou komen op den interimairen Minister van Financiën, die aan eenen definitiven Minister zijne plaats zou hebben ingeruimd, maar aan de Tweede Kamer, die zulk een ontwerp zou hebben goedgekeurd, zonder alle hoogstnadeelige en gevaarlijke gevolgen daarvan te voorzien, zal de misslag worden geweten. Hij, de Graaf *van den Bosch*, zal voor zich dan ook zijne goedkeuring daaraan niet onthouden, althans niet, zoo lang men het ondoelmatige, onvoorlijke of ongepaste van het middel, door hem aangegeven, niet zal hebben aangetoond, noch wedergesproken, dat er andere of betere middelen zijn aan te wijzen om in de behoeften van den Staat te voorzien. Onder alle mogelijke, acht hij het voorgedragene het meest geschikt om wel te slagen. Geene bevangenheid met eigen voordeel doet hem aldus spreken; hij is bereid zijn votum aan ieder ander wetsontwerp te geven, dat hem geschikt zal schijnen om de belangen van het Vaderland te bevorderen.

494ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

9e Trekking, N°. 5059, een prijs van ƒ 1000.
10e —— N°. 1332, niet, maar premie van ƒ 2000; N°. 18019, een prijs van ƒ 100,000; N°. 11648 niet, maar premie van ƒ 2000.
11e —— N°. 6870, 4360, 9087, ieder een prijs van ƒ 1000.
12e —— N°. 1052 ƒ 2500; N°. 12324, 22351, 14507, ieder een prijs van ƒ 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *Januarij*) werden omgezet: [illegible] 2½ pCt. 54⅝, ¾, drie zest., ⅝; Int. 5 pCt. 99 drie zest., 9⅝; Syndic. 94 drie achtst.; Handelm. 125¾, ½; O. I. 5 pCt. 99¼; Holl. Spoorweg 60; Ardoins 21 een zest.; dito 3 pCt. 31¾, ⅞; Fransche Uitgest. 6; Port. te L. 2½ pCt. 46, drie zest.; Oude Russen 108⅝; dito 4 pCt. 91 een zest., ⅛; dito Stiegl. 90¾, zeven zest.; Metall. 109¾.

Door J. DE LANGE, te *Deventer*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

J. H. HALBERTSMA, DE DOOPSGEZINDEN EN HUNNE HERKOMST. Eene ruwe schets, benevens eene Lijkrede op Prof. P. O. C. VORSSELMAN DE HEER, en EENIGE KERKREDENEN van denzelfden Schrijver, gr. 8vo. . . . . ƒ 3,60.

P. J. BAUDET, Aperçu du Système Planétaire, avec un Tableau Synoptique des Principales Particularités de ce Système, dédié à la société de physique de la ville *d'Utrecht*, gr. 8vo. . . . . ƒ 10,50.

K. H. HERMES, Geschiedenis der laatste vijfentwintig jaren. Uit het Hoogduitsch; gr. 8vo. Eerste Deel. » 3,00.

NB. *Met nog Twee Deelen, welke ten spoedigste zullen volgen, zal dit werk compleet zijn, hetwelk* als een vervolg van VAN KAMPENS *geschiedenis der Fransche heerschappij in Europa* kan worden aangemerkt.

DRIE DAGEN OP REIS of *Bentheim* en *Steinfurt* door een Drentschen Bril bekeken, gr. 8vo. . . . . . . » 1,25.

DE OVERIJSSELSCHE ALMANAK VOOR OUDHEID EN LETTEREN, 1844, gr. 12mo. (*Negende Jaargang*). . » 1,50.

C. F. BECK, Driestemmige Liederen ten gebruike bij het Zangonderwijs op de Scholen, 1ste Stukje, 4to. . . » 0,50.

W. MASSÉUS, Schrijf-voorbeelden, 1e Aflev., N°. 1-24. » 0,60.
—— —— 2e —— 25-48. » 0,60.
—— —— 3e —— 49-72. » 0,60.

De vierde, vijfde en zesde Aflevering, waarmede deze verzameling zal compleet zijn, zullen zoo spoedig eene goede uitvoering zulks toelaat, volgen.

W. J. VAN DER VEGT, Kleine Leeslesjes voor eerstbeginnende lezers, ten dienste der lagere Scholen, 8vo. . . » 0,10.

—— Leesoefeningen voor de Jeugd. Een Vervolg op de Kleine Leeslesjes, ten dienste der lagere Scholen, 8vo. . . . . » 0,12½.

*** Door den Boekhandelaar *A. VAN DER MAST*, te *Gorinchem*, is verzonden:

DE GLOBE,

Keur van Reisverhalen en Merkwaardigheden van vreemde Landen en Volken. Versierd met 4 platen, en bevattende bijna 1000 bladz., zeer compres gedrukt. 3e jaargang. Prijs per jaarg. ƒ 7,20.

Dit werk is bijna onmisbaar voor leesgezelschappen. — Men zie deswege de gunstige beoordeelingen in de verschillende vaderlandsche tijdschriften.

AYMÉ VERD

of de Opstand der Hugenoten in de 16de eeuw, door Sir WALTER SCOTT. Twee deelen. . . . . ƒ 6,35.

Belangrijk van inhoud, levendige karakterschildering, onderhoudende verhaaltrant en zedelijke strekking zijn de onderscheidende kenmerken van dit boek, dat onmisbaar aan hetzelve menige lezers zal schenken.

ALMANAK TOT GEZELLIG ONDERHOUD,

voor 1844, 9de jaargang, met gekl. pl. . . . . ƒ 0,35.

Dezelfde Almanak verguld op sneê in koker. . . » 0,60.

Dit boekje beveelt zich bijzonder door deszelfs aangename lectuur en goedkoopheid aan.

BOUWKUNDIG MAGAZIJN,

of Schetsen voor Handwerkslieden. Prijs slechts ƒ 2,—. Eerste jaargang. De uitgever, alles willende aanwenden, om dit Tijdschrift meer en meer in waarde te doen rijzen, heeft besloten de *vijf Bouworden*, volgens *Vignola*, in hetzelve *kosteloos* op te nemen, zullende iedere drie maanden eene Plaat en Beschrijving daarvan extra gegeven worden, gelijk reeds in N°. 12 is geschied.

ERINA,

Nederlandsch Magazijn voor Vrouwen. Prijs per jaargang ƒ 5,—. Ook bijzonder geschikt voor Nieuwjaarsgeschenk aan Dames. Bevattende iedere maand eene keur van Romantische Verhalen, afgewisseld door belangrijke stukken van wetenschap en kunst, versierd met op staal gegraveerde Modeplaten, Borduurpatronen, gekl. Platen, Modes, enz., enz.

De uitgever, aangemoedigd door het toenemend debiet, is voornemens bij elke aflevering een Blaadje te voegen, bevattende eene opgave der voornaamste Mode-Artikelen, welke hier te Lande bij de Modisten en H. H. Kleedermakers verkrijgbaar zijn, benevens hunne adressen; deze berigten zullen gratis, alleen voor de Inteekenaren geplaatst worden. Brieven *franco*.

MODE-JOURNAAL

der Nieuwste Borduur- en Tapisserie-Patronen, waarbij iedere drie maanden *gratis* eene op staal gegraveerde Modeplaat gevoegd wordt. Prijs per jaargang. . . . . . . ƒ 2,50.

BIJDRAGEN *tot het onderzoek naar de Regtsbeginselen omtrent Dijk- en Polderzaken*, door Mr. A. G. BROUWER. à ƒ 0,80.

Te KAMPEN, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.